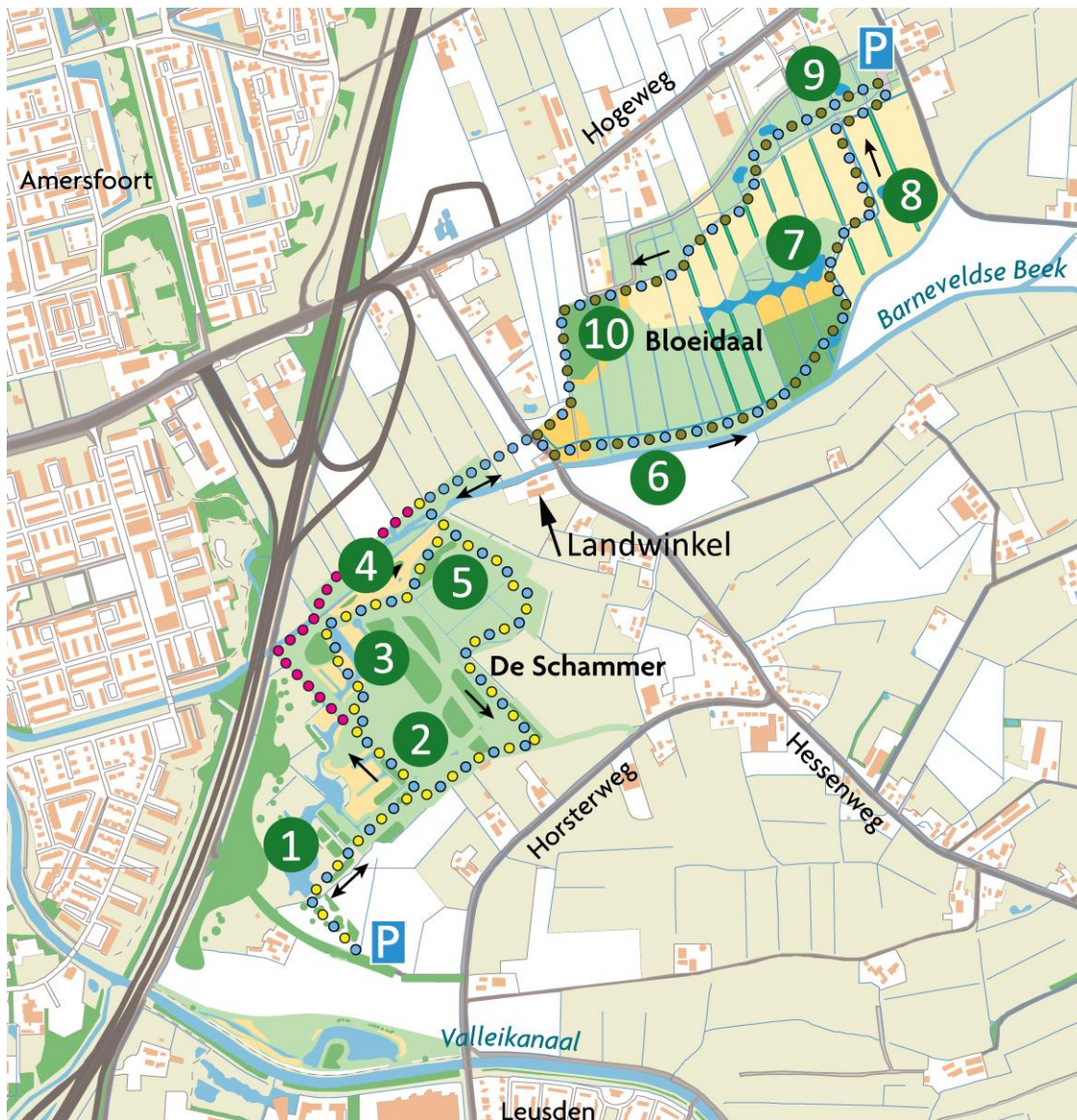

De Schammer en Bloeidaal

2,3 km • 2,5 km • 5 km • gemarkeerd

Aan de rand van Amersfoort hebben zich twee bijzondere natuurgebieden ontwikkeld: Bloeidaal en De Schammer. U vindt er drie wandelroutes: 5 km (blauw gemarkeerd), 2,3 (geel gemarkeerd) en 2,5 km (groen gemarkeerd).

Tussen 2007 en 2011 is hier het agrarisch gebied omgevormd tot natuur met schraal grasland, rietmoeras, bosschages en poelen. Zowel De Schammer als Bloeidaal hebben zich in korte tijd ontwikkeld tot een bijzonder vogelrijk natuurgebied. Er komen vogels voor

als de bosrietzanger, kuifeend, putter, sprinkhaanzanger, blauwborst en watersnip. In de moerassige gebieden is interessante flora te vinden met planten als de grote ratelaar, gevlekte rietorchis, gevleugeld hertshooi en moeraswolfsklauw.

Startpunt

Blauwe en gele route: parkeerplaats bij de hockeyvelden aan de Schammersteeg 2, 3835 PT Stoutenburg (Leusden).

Groene route: Parkeerplaats t.h.v. Koedijkerweg 16, 3816 BV Amersfoort

Openbaar vervoer

De Schammer: bushalte Nabuccostraat, Amersfoort (ca. 10 min lopen, via fietstunnel onder A28).

Bloedaal: bushalte De Stuwdam, Amersfoort (ca. 15 min lopen).

Praktisch

Honden zijn in De Schammer niet toegestaan, in Bloedaal alleen toegestaan. De routes zijn ongeschikt voor rolstoelen of wandelwagens. Tijdens het broedseizoen volgt u in De Schammer een stukje de roze route.

Tip!

Bezoek halverwege uw wandeling Landwinkel de Kopermolen.

Venster op de Vallei

Utrechts Landschap heeft in 2000 voor het gebied tussen Amersfoort, Leusden en Hoevelaken de visie 'Venster op de Vallei' opgesteld. Doel was om het gebied landelijk te houden. De beste manier om de dreigende verstedelijking af te wenden, is om ruimte te geven aan natuur, recreatie en waterberging.

Het is niet bij een visie gebleven. Bloedaal en De Schammer zijn ingericht als natuur- en recreatiegebied met de mogelijkheid om er water te bergen, het Valleikanaal door de stad Amersfoort is ingericht als ecologische verbindingzone en Heerlijkheid Stoutenburg heeft meer zijn historische karakter teruggekregen. Het gebied vormt nu daadwerkelijk een venster op de Vallei: inwoners van Amersfoort kunnen er hier op uit trekken richting de Gelderse Vallei.

1. Recreatiegebied

Dit deel van De Schammer is bestemd voor recreatie. Er lopen diverse wandel-, fiets- en ruitersporen en er zijn picknickweiden. Het gebied is dankzij asfaltsporen goed toegankelijk voor rolstoelen, wandelwagens en zelfs skaters. Het recreatiegebied is in beheer van de gemeente Leusden. Alleen in dit deel van De Schammer en op de fietspaden zijn honden (aangestaan) toegestaan. Het recreatiegebied is vanuit Amersfoort goed bereikbaar via de fietstunnel langs het Valleikanaal.

2. Natte schrale graslanden

Hier loopt u het natuurgebied van De Schammer in. Vanaf hier zijn honden niet toegestaan, ook niet aangestaan. Op deze plek is de voedselrijke agrarische grond afgegraven tot op de schrale bodem. Samen met de kwaliteit van het kwelwater heeft dit gezorgd voor de ontwikkeling van bloemrijke natte graslanden. In de zomer sieren ze geel en roze van de grote ratelaar en rietorchissen.

3. Rietmoeras

Het vlonder leidt u dwars door het rietmoeras wat hier is ontstaan. Tussen het riet schuilen kleine karekieten en rietzangers. Langs het vlonder legt Utrechts Landschap een oeverwaluwand aan (2017-2018). De oeverwaluw foerageert nu al boven het water en zal in de toekomst in de wand een broedplek vinden.

4. Barneveldse Beek

De Barneveldse Beek voert water af uit de Gelderse Vallei. Bij hevige regenval mag de beek in Bloedaal en De Schammer buiten zijn oevers treden. Hiermee voorkomt het waterschap dat het stedelijk gebied van Amersfoort wateroverlast krijgt. Langs de Barneveldse Beek is een paaiplaats voor vissen aangelegd. Deze zijarm van de beek heeft veel aantrekkingskracht op steltlopers, tureluurs, wintertaling en de ijsvogel.

5. Kampenlandschap

Hier ziet u het oude kampenlandschap dat zo kenmerkend is voor de Gelderse Vallei. Het bestaat uit kleinschalige weilanden omzoomd door elzensingels. De hoge begroeiing met bomen en struwelen is geschikt voor de grasmus en winterkoning.

6. Rietland

Eind 2010 heeft het waterschap langs de beek rietland aangelegd. De beek is versmald zodat deze bij lage waterstanden voldoende doorstroomt. Bij hoge waterstanden kan de beek over het rietland mee stromen. Het rietland biedt nestgelegenheid en dekking voor rietvogels als de blauwborst, karekiet en sprinkhaanzanger. Langs het riet zijn groepjes met putters te vinden. De vogels komen af op

de vele insecten tussen het riet. Ook diverse spitsmuizen voelen zich er thuis.

7. Horstmoeras

Dit gedeelte van Bloeidaal is bij de aanleg in 2007 gedeeltelijk afgegraven waardoor de voedselrijke toplaag is verdwenen. Daardoor hebben er blauwgraslanden kunnen ontwikkelen. Deze heten zo vanwege de blauwe gloed die ontstaat in de zomer die veroorzaakt wordt door planten zoals blauwe knoop, Spaanse ruiter, verschillende orchideeën en veel zeggensoorten.

8. Poelen

Er liggen verschillende poelen in dit gebied. Ze bieden leefruimte aan amfibieën, zoals de gewone watersalamander en groene kikker. Zij voelen zich thuis in het stilstaande open water. Langs de waterkant groeien riet en veel plantensoorten zoals moerasvergeet-mijnietje, grote kattenstaart, bitterzoet, grote waterweegbree, pijlkruid, en grote engelwortel. Op een zonnige dag ligt misschien de ringslang te zonnen op de oevers van de poel.

9. Bufferzone

Deze noordelijke strook van Bloeidaal ligt dichtbij de stad en vormt een bufferzone naar het Horstmoeras om de waterkwaliteit voor de blauwgraslanden te waarborgen. In deze bufferzone is een rijke variatie in structuur door bosjes, poeltjes en oevervegetaties. Er vliegen heidelibellen, oeverlibellen, icarusblauwtjes en bruine zandoogjes.

10. Gemengd bos

In dit gedeelte van De Schammer zijn essen-, elzen- en wilgenbosjes aangeplant. De beplanting biedt straks voedsel en dekking aan konijnen, hazen en reeën. Er broeden fitissen, zwartkoppen en tuinfluiters.

Juli 2017